

M^da

Masarykova
demokratická
akademie

.mezinárodní migrace

**říjen
2020 –
březen
2021**

Garanti:

Prof. RNDr. **Dušan Drbohlav**, CSc.,
Přírodovědecká fakulta UK

PhDr. **Vladimír Špidla**,
ředitel Masarykovy
demokratické akademie

**do šířky,
do hloubky,
do dálky**

Jak se podepisují a budou
podepisovat environmentální
změny na mezinárodní migraci?
Jak nahlížet mezinárodní
migraci z hlediska genderu?
A jak mezinárodní migrace
ovlivňuje rozvoj – a naopak?

Na základě faktů i vlastních
zkušeností budou na tyto
i další otázky v sérii seminářů
o mezinárodní migraci odpovídat
přední čeští experti a expertky.

Pro koho to je:

Série seminářů je otevřena každému, kdo má zájem prohloubit své znalosti fenoménu mezinárodní migrace. Na druhou část Mezinárodní migrace se můžete přihlásit, i když jste neabsolvovali předchozí semináře.

Místo konání:

Kampus Hybernská, místnost 2D (budova D, 2. patro, Hybernská 4, Praha)

Jak to bude vypadat:

Druhá část Mezinárodní migrace se skládá ze **6 seminářů**, které se budou konat jednou měsíčně, vždy v **sobotu** dopoledne **od 10.00 do 13.30** (včetně pauzy na občerstvení).

Za 2. část kurzu bude účastníkům s nadpoloviční docházkou udělen od garantů kurzu certifikát.

Podmínky účasti:

Účastnický poplatek za 2. část Mezinárodní migrace činí 900 Kč (celkem 6 seminářů), jednotlivý seminář pak stojí 200 Kč. Platit lze na místě nebo na účet 6953607001/5500, variabilní symbol: 573, do zprávy pro příjemce jméno účastníka. Jestli platíte jednotlivý seminář, pak připojte i jeho datum.

Registrace:

Na 2. část Mezinárodní migrace se můžete registrovat na bit.ly/MDA_migrace_registrace.

Semináře 2. části kurzu se budou konat v těchto datech:

24. října 2020

21. listopadu 2020

12. prosince 2020

23. ledna 2021

20. února 2021

20. března 2021

Mezinárodní migrace a rozvoj

Prof. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc. (Přf UK)

V úvodu bude představeno paradigma vztahu problematiky migrace a rozvoje a charakterizována jeho proměna v čase. Diskutován bude jak vztah migrace k rozvoji, tak naopak vliv rozvoje na migraci. Jednotlivě budou uvedeny a definovány hlavní oblasti studia problematiky migrace a rozvoje – tedy role diaspor, migrační „brain drain“, resp. možný „brain gain“ a „brain exchange“ stejně jako funkce remitencí – finančních a sociálních. Obecný výklad bude doplněn o některé konkrétní příklady, zejména empirické studie dokládající význam a roli finančních remitencí ukrajinských pracovníků v Česku a sociálních remitencí moldavských pracovních migrantů v Česku. Problematika bude diskutována jak s ohledem k situaci v zemi cílové, tak zejména zdrojové.

---

2. část

---

24. 10. 2020

Nelegální migrace a neoprávněné ekonomické aktivity migrantů

Prof. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc. (Přf UK)

Fenomén nelegální migrace bude představen spolu s neoprávněnými ekonomickými aktivitami migrantů v imigračních cílových zemích. Bude vysvětleno použití pojmu nelegální migrace v odborné literatuře, budou představeny její hlavní formy a podoby, stejně jako ukázka způsobů zjišťování intenzity tohoto fenoménu. Rovněž tak budou ukázány odhady počtu neoprávněně působících migrantů v bohatších imigračních zemích. Budou diskutovány dopady zejména negativní, ale i „pozitivní“ tohoto fenoménu ve vztahu zejména k zemi cílové i samotným migrantům. V daných souvislostech bude též diskutována otázka regularizací. Naznačeny budou rovněž cesty, jak s tímto doprovodným jevem legální migrace bojovat.

21.
11.
2020

Mezinárodní migrace a gender

Mgr. **Petra Ezzeddine**, Ph.D. (FHS UK)

První část přednášky se zaměří na specifické strategie migrace žen a vlivu migrace a migračních politik na genderové role a rodinu. Bude analyzovat transformaci rodiny a domácnosti, neopomene také problematiku intersekce (třídy, věku, genderu atd.) a znevýhodnění v procesu migrace. V druhé části se bude přednáška věnovat genderovým specifikům pracovní migrace do České republiky, které popíše na 2 etnografických příkladech: tzv. migraci péče z Ukrajiny (chůvy, uklízečky, pečovatelky o seniory) a na péči v migraci (transnacionální mateřství migrantek z Ukrajiny).

12.
12.
2020

Environmentální migrace

Prof. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc. (Přf UK)

V úvodu bude představena definice environmentální migrace doprovázená typologií migračních pohybů způsobených environmentálními faktory. Stručný výčet vybraných migrací zapříčiněných environmentálními faktory v historii bude doplněn i o odhady velikosti těchto pohybů. Stejně tak budou ve spojitosti s environmentálními katastrofami uvedeny i vyčíslené ztráty na životech a majetku. Budou představeny hlavní determinanty environmentálních pohybů především ve vazbě na změnu klimatu i možný budoucí vývoj migrací v závislosti na intenzitě environmentálních změn. Budou nastíněny problémy vzniku a existence legislativního rámce daných pohybů. Diskutovány budou nečetné koncepty vysvětluující chování lidí v prostoru v návaznosti na kvalitu (např. tzv. koncept „amenity migration“) resp. degradaci prostředí, s důrazem na behaviorální přístup – analýzu reakcí a následných modelů chování samotného člověka. K dokreslení situace budou detailněji diskutovány příklady vybraných environmentálních migrací – po ničivém zemětřesení na Haiti (2010), při trvalém zvyšování hladiny oceánu na Marshallových ostrovech a po nuceném vystěhování z důvodů výrazné změny terénu/krajiny – příklad Česka.

23.
01.
2021

Dopady mezinárodní migrace – se zvláštním důrazem na ekonomické, demografické, sociokulturní, psychologické a geografické aspekty

Prof. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc. (Přf UK)

V úvodu bude vysvětleno, proč je velmi obtížné dopady, resp. zisky či ztráty plynoucí z mezinárodní migrace měřit. Následovat bude výklad, který zdůrazní zisky a ztráty v perspektivě tří subjektů – samotného migranta, země zdrojové a země cílové. Na vybraných ukázkách pak budou přiblíženy dopady mezinárodní migrace zejména ve vztahu k ekonomickým, demografickým, sociokulturním, psychologickým a geografickým aspektům. Zvláštní pozornost bude věnována konceptu tzv. „náhradové migrace“ a procesům prostorové a sociální izolace migrantů – segregaci, separaci, marginalizaci.

**20.
02.
2021**

Mezinárodní migrace a integrace migrantů v Česku (v kontextu zemí V4)

Prof. RNDr. Dušan Drbohlav, CSc. (Přf UK)

Výklad začne stručným zasazením české migrační reality do středoevropského kontextu. Následovat bude přehled historie migrace na území současného Česka. Bude poukázáno zejména na emigrační tradici vrcholící vystěhovalectvím na přelomu 19. a 20. století, stejně jako na poměrně malou (přesto existující) zkušenost se standardními mezinárodními migranty v poválečné éře. Přehled se dále soustředí na současnou imigraci (po roce 1990) podle jednotlivých vybraných typů – především pracovní a rodinná imigrace včetně integrace do české společnosti. Zmíněny rovněž budou toky a stavy žadatelů o mezinárodní ochranu. Představeny a na empirickém podkladě vykresleny také budou vybrané imigrační skupiny s jejich specifickými imigračními a integračními rysy (Ukrajinci, Moldavané, Arméni, Vietnamci). Kromě popisu a vysvětlení reality samotných migrantů bude pozornost také částečně věnována tomu, jak česká majorita vnímá problematiku mezinárodní migrace a migrantů. Speciální část se dotkne nastavení a fungování české migrační a integrační politiky. Přednáška bude uzavřena krátkým vstupem o intenzitě a povaze současné české emigrace.

20.
03.
2021